

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

Olof Pettersson
20/12 40.

Parus Ater

**Toner från
bygden**

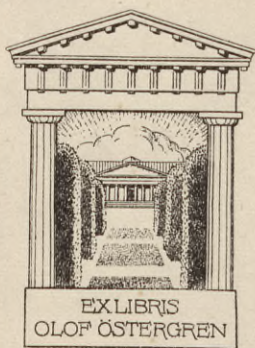

V. Pettersson & Cos Tryckeri-Aktiebolag
i distribution.

1 - *Ulla Waman* *UMERAN* *A. 1.*
UNIVERSITETS-
BIBLIOTEKET
UMEA

Östergren

17829

TÖNER
FRÅN
BYGDEN
AF
PARUS
ATER

HELSINGFORS, 1898

Victor Pettersson & Cos Tryckeri-Aktiebolag.

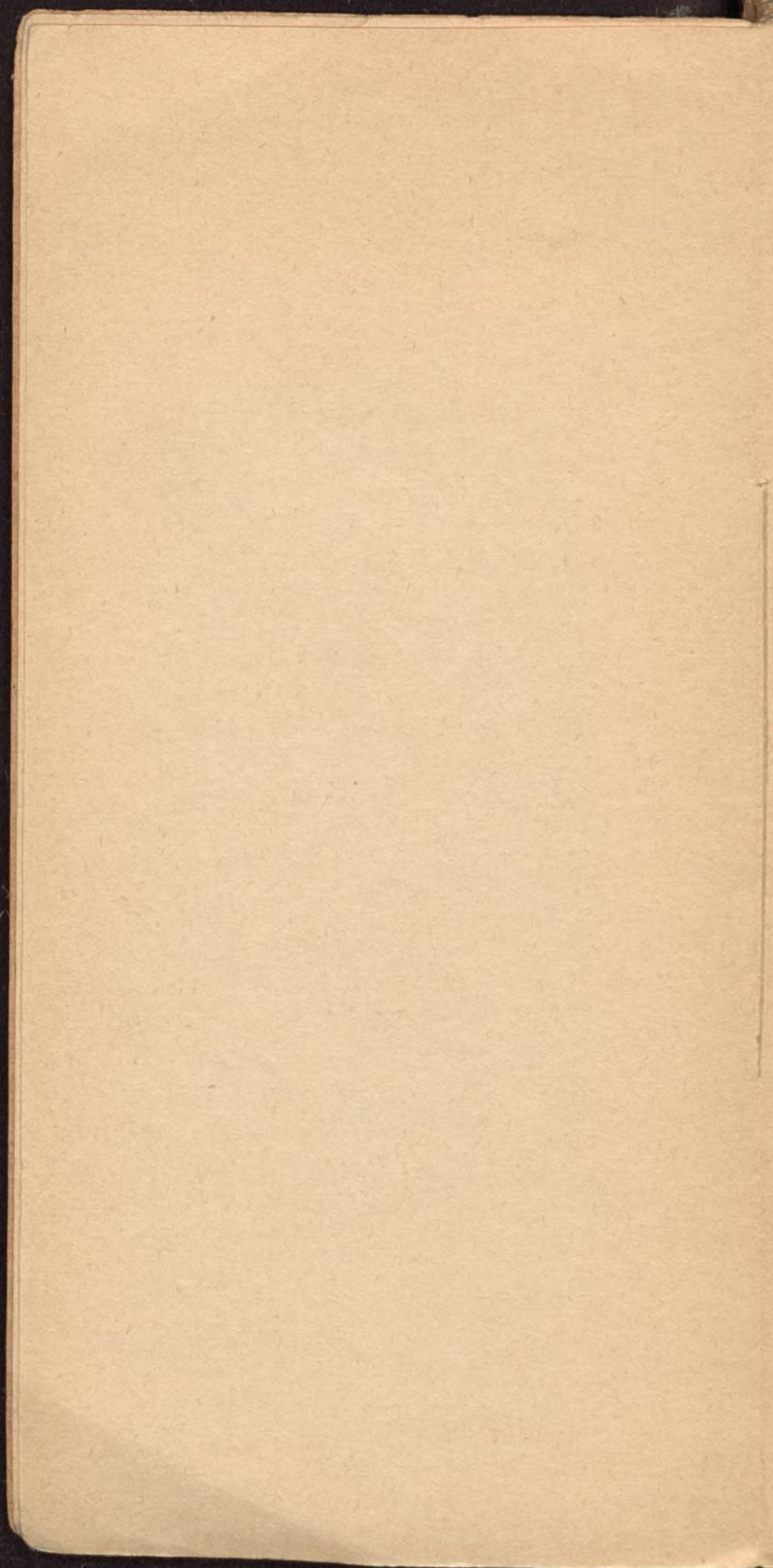
INNEHÅLL:

Toner från bygden.

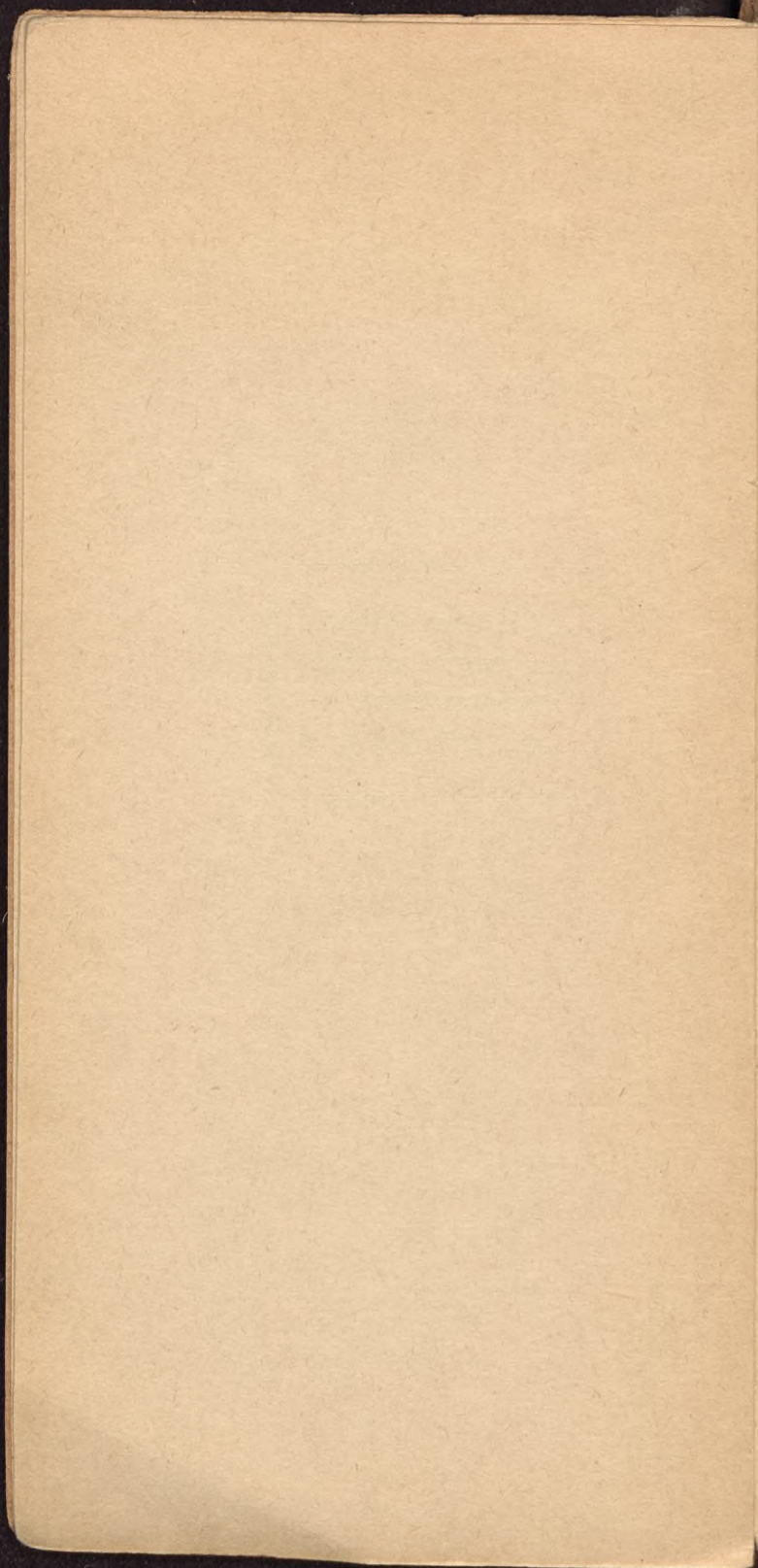
Morgon	sid. 1
Ångsidyll	" 6
Lisa	" 10
Kalle	" 14
Ingrid	" 17
Köksans visa	" 24
Auktionen	" 28
Neckaby Mari	" 33
Sissi vid symaskinen	" 38
Busan	" 42
En Kimitojäntas bref till sin fästman	" 47
Villes svar till Lotta	" 52
Lotta till Ville	" 57
Ville till Lotta	" 63
Lotta till Ville	" 68
Ville till Lotta	" 74
Fantasi	" 79
Gröna vågor	" 82
På villsam stig	" 87
Värme och köld	" 91
Marionetter	" 97
I månlyus kväll	" 101
Prässade rosor	" 104
Vid bärgets sluttning	" 108
Hans vänner	" 113
Studenten	" 117
I glöden	" 123
Aftonfrid	" 128
Nattfogeln	" 131
Kursan	" 135

TILLFÄLLIGHETS DIKTER.

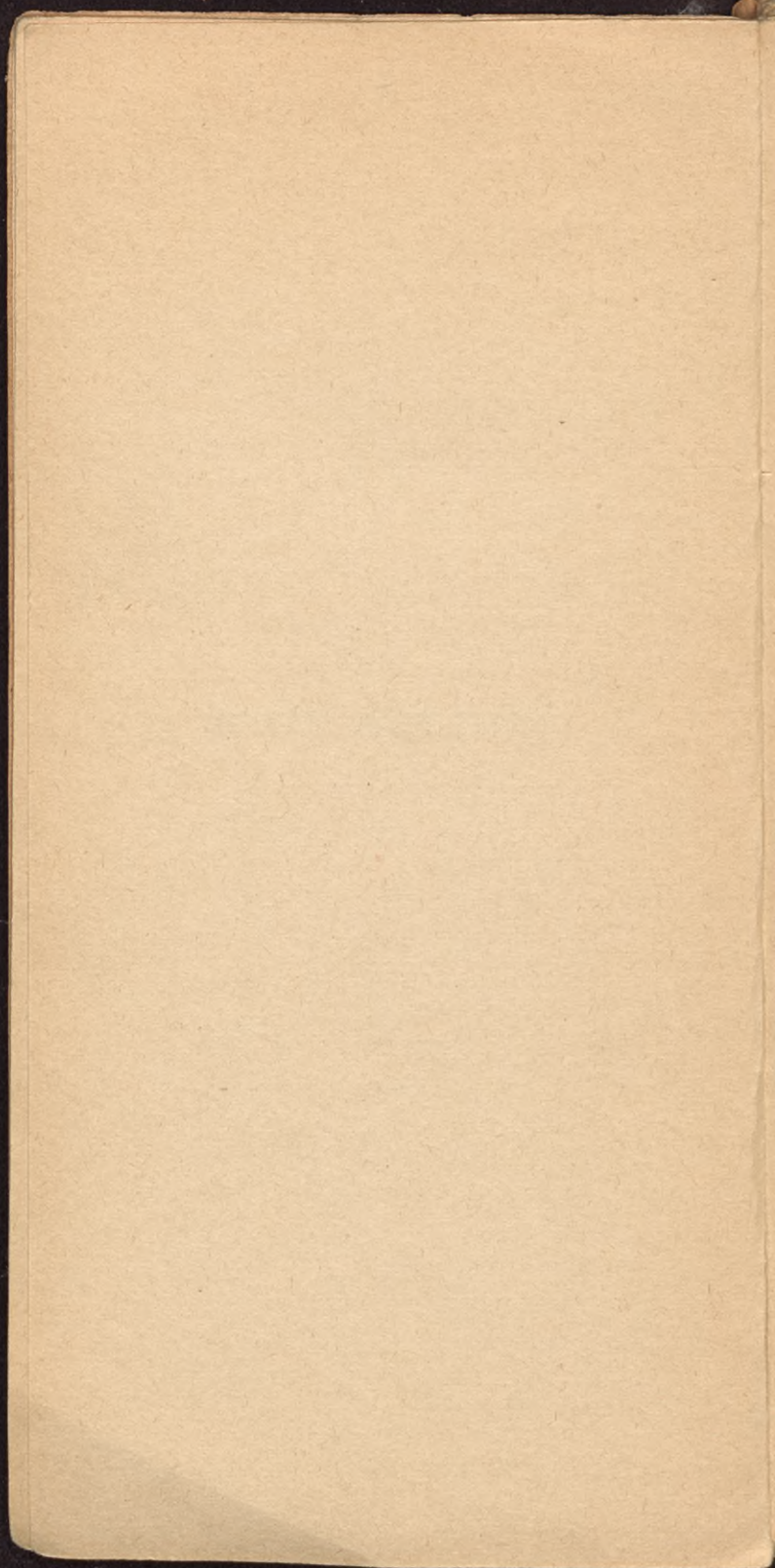
Farväl	" 144
Badlif. Bref från Mariehamn	" 149
Välkommen	" 156
Kom	" 160
Till Hj. Frey	" 169
Kimito Ungdomsförenings sång	" 164

SÄLJES TILL FÖRMÅN
FÖR KIMITO UNGDOMS-
FÖRENINGENS BYGGNADS-
FOND ❧ ❧ ❧ ❧ ❧ ❧

TONER FRÅN BYGDEN

MORGON.

Se dit opp, se dit opp
Bortom kullarnas topp
börjar solen sitt lopp,
det blir lif, det blir lek i naturen.
Dimman stiger mot skyn
folket vaknar i byn,
och helt solbränd i hyn
blåser vallgossen hurtigt i luren.
Flickan hoppar så glad
upp ur sängen, —
det fins blommor och blad
där på ängen.
Gumman mjölkar sin ko,
fiskargubbarne ro
i sin ekstock af vågorna buren.

Hör du bofinkens sång
utan noter och tvång,
ser du ekorrens språng
öfver stenar och grenar i skogen?
Pilten, rosig om kind,
sitter grensle på grind,
ler så trubbig och trind
emot far, som går makligt vid plogen.
Svalan börjar sin kur
för sin maka.
Kissen sitter på lur
och vill smaka.
Kors, han slickar sin tass.
men hans klo är så hvass
och för rof är han öfvad och mogen.

Lyss, det prasslar i lönn,
vinden blåser från sjön
och ur blommande rönn
drar en doft genom susande lunder.

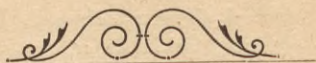
Under utblommad hägg,
invid torpstugans vägg,
lägger hönan ett ägg
och betraktar förvånad sitt under.
Tuppen galar, förnöjd
med sin sköna;
fåren bräka af fröjd
i det gröna.
Mormor, krokig och grå,
med sin nattmössa på,
kokar kaffe åt väntade kunder.

Klippan skroffig och tung,
skogens åldriga kung,
klädd i mossa och ljung
bjuder björken i skrefvan ett fäste.
Klockan ringer rättnu,
göken ropar: — kuku!
och en trast med sin fru
släpar strån till sitt bräckliga näste.

Gossen smyger på tå
ut att vänta, —
ropar sakta: hallå!
åt sin jänta.
Han vill kräfva den kyss,
som hon lofvade nyss;
det skall vara en kyss bland de bäste.

Och det tror han, jo pytt!
Hennes kärlek har flytt,
ingen skjorta hon sytt,
Gud bevare att bli fjättrad och bunden.
Hon vill vara så fri
som ett surrande bi,
som en sparf, trilili!
i den dunkla, den grönskande lunden.
Gossen tänkte som så:
hvarför klaga,
det man icke kan få
skall man taga.

Och så slog han helt varm
omkring flickan sin arm,
tog en kyss, ja tog flere på stunden.

ÄNGSIDYLL.

Inte var det elfvadans
kring videbuskens glesa krans
i julikväll på ängen.
Och inte var det elfvalem
fast sommarmånen sken så blek
på videbuskens hängen.

Inte var det englasång
med underbara toners språng
som dallrade kring ängen.
Nej, det var endast — Torp-Sofi
som sjöng på bygdemelodi
en växelsång med drängen.

»Hannes, du är vännen min
och jag är allra kär'stan din
så länge leken varar».

»Den varar till vår lefnadshöst,
jag bär din bild i trofast bröst»,
Johannes glädtigt svarar.

»Hannes, om jag sviker dig,
om jag på blomsterfager stig
min håg till andra vänder?»

»Jag gifver dig ej nånsin lös,
en lifstidsfånge är min tös
i kärleksstarka händer».

»Om jag är en häxa jag,
som grälar både natt och dag,
så blir du grymt bedragen».

»Vid morgontimmens hanegäll
jag kysser dig, så blir du snäll
för hela långa dagen».

»Om jag sitter sur och tvär
och inte har dig längre kär,
så flyr ju hemmets trefnad».
»Men om jag ler med ögon blå,
så tvingas du att le också
din hela långa lefnad».

»Löper jag så lätt som sky
med skvaller ifrån by till by
och på visiter reser?»
»En bok jag ifrån hyllan tar,
så dröjer du helt säkert kvar
och lyssnar då jag läser».

»Om jag går så trög och lat
och kokar vederstygglig mat
och inte syr och spinner?»
»Om du ej spinner, spinner jag
små silkestrådar dag för dag
tills jag ditt hjärta vinner».

»Hannes du, med Herrans nåd
så vet jag inte bättre råd
än att vi gå till prästen».
»Nå ja — jag säger ingenting,
jag ger dig blott den gyllne ring,
som jag bär gömd i västen».

LISA.

Jag sjunga vill en visa
om Backstu' lilla Lisa,
hon var så mör i munnen,
så sockersöt och varm.
Två ögon älskogssjuka,
två kinder silkesmjuka
och frisk som vattubrunnen
var hennes höga barm.

Hon stal, den fagra snärtan,
så många ungtarlshjärtan,
men sist hon gick till prästen
med Anders ifrån byn.

Han var så hög som tallen,
fast litet trög i skallen,
men glad och kry för resten
som fogelen i skyn.

Men knapt var lyckan funnen
förrän den lilla munnen
blef stor och bred och bister
som krokodilens gap.
Från hvass och giftig tunga
nu sprungo ord i klunga,
som väckte gräl och tvister
i sköfladt äktenskap.

På frid och lycka röfvad
satt Anders helt bedröfvad,
han hade aldrig tänkt sig
att Lisa var ett troll.

Nu satt den stackars fånen
och stirrade mot månen,
han borde hellre hängt sig
än blifvit hemmets noll.

Hon styrde och hon stälde
med obegränsadt välde,
hon strödde hat och splittring
bland bygdens hjonelag.
Och i en häxas skepnad
med vattenskopan väpnad
hon tog i stum förbittring
med Anders nappatag,

Fast kaffe togs från boden
och rann som syndaflo den,
var Lisa tvär och butter,
befallande och svår.

Ja stackars, stackars Anders,
hans lycka gick åt fanders,
han läste kuggad Luther
och tog en styrketår.

KALLE.

Kalle var en sprätt,
uppnäst, glad och nätt,
kveck i mun och lefnadsglad till sättet.
Ja en blick hå hå,
ur hans ögon blå
brakte bygdens flickor rent från vettet.
Hvilken fröjd att få en sådan man,
Kalle kunde skämta roligt han,
beto orden, log man blott åt bettet.

Ingernäs Kristin
var så rar och fin,
henne valde Kalle ibland flocken.

Som en blomrabatt
krans och krona satt
på den ljusa silkeslena locken.
Sällan sågs en brud mer rosenröd,
Kalle tog en sup i kärleksglöd
och en nejlika i brudgumsrocken.

Åren gingo om,
Kalle gick och kom
växervis från hemmet och från krogen.
Unga mor hon grät,
himlen endast vet,
hvem som skötte hästarna och plogen.
Lillan låg i vaggan englasöt,
darrande för far, som svor och röt
som en nordanstorm i furuskogen.

Stugan blef så tom,
nöd och fattigdom,

smögo omkring hemmet som en mara.

Mor blef blek och tärd

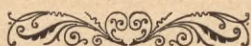
och i tankens värld

Såg hon för sig rep och snara.

Sorgsen sjöng hon för sitt lilla gull:

låt ej skenet blända, lull lull lull,

under ytan döljes mången fara.

INGRID.

Hon var röd som korall, hon var hvit
som porslin,
hon var smärt som en stjälk, hon var
fager och fin,
hon var grannaste flickan i byn.
Petter Olson från Näs, socknens rikaste
karl,
kom till glädje för mor, kom till fäg-
nad för far
 på en högsommardag
I sin glänsande schäs stadd i friaretag.

Gör dig fin, sade mor, tag din him-
melsblå kjol

Petter Olson är här och du mins sen
i fjöl
hur han bligade bort dit du satt,
hur han lyste i sidenkravatt.
Han har kalvvar och får, han har hä-
star och kor,
kassakistan är bräddad och gården är
stor.

Sjung fralallalala!

Petter Olson från Näs, honom måste
du ta!

Skall jag ta' honom mor för hans hä-
star och stall,
fast hans hjässa är kal som en nyss-
barkad tall,
fast han är både vindögd och halt,
fast hans hjärta är fruset och kallt,
fast hans näsa är röd och hans uppsyn
är stygg,
fast hans tunga är hvass såsom mid-
sommarmygg,

fast han super och svär
och hans rykte gudnås är en smula så
där.

Kära Ingrid, sad' mor, som värdinna
på Näs
får du dansa i siden och spetsar och
fräs,
du får hvila på mjukaste dun,
du blir finast i denna kommun.
Du får åka till kyrkan med glänsande
spann,
du får guldked och ur,
du får kvittra af fröjd som en fogel i
bur.

Ingrid klädde sig fin, hon tog pärlor
och band,

hon tog strumpor och skor och en ros
i sin hand,
hon tog bälte och siden schalet.
»Kära mor är jag fager och nätt?»
»Ja så nätt som en knopp och så fin
som ett strå,
lika rosendefager som himlen är blå.
Sådan flicka jag har,
som en dufva så mild, som en engel
så rar».

Gumman myste så godt, när i salen
hon gick,
gaf hon Petter från Näs en förståelse-
blick.
Kors så hastigt och lustigt det gått,
socknens rikaste svärson hon fått.
Hon tog bricka och glas och bjöd
Petter på vin,
där han rökte sin snugga med friaremin.

Sjung fralallalala!
Litet falskhet och krus, men till slut
blir det bra.

Tror han så, vänta då! Se så här kan
det gå:
Ingrid smög genom förstugukvisten på tå,
bakom hæggen stod Störbacka Sven,
hennes allra som käraste vän.
Han var stark som en örn, han var mo-
dig och ung,
han var frisk som en våg, han var stolt
som en kung.

Sjung fralallalala!
Han var lustig och glad, honom ville
hon ha.

Mellan kvistar och blad gick en sus-
ning af fröjd,

molnen blickade ned ifrån himmelens
höjd,
när de möttes i häggarnas hägn,
under blommornas snöhvita regn.
I sitt fintspunna nät satt en spindel på lur
och han såg, ja han såg — men han
teg som en mur.

Sjung af kärlek och hopp!
Lilla ekorren klänger i hängbjörkens
topp.

Petter Olson var mäkta förgrymmad
och bös,
inte fans på vår jord en förmätnare tös.
Likagodt, gudbevars! Han var man,
ren i morgon han valde en ann'.
När han reste sin väg ljud ett klingande
skratt.

»Ser du Sven, hur jag spelade friarn
ett spratt,
kör i väg, kör i väg . . . Petter Olson
godnatt!

Sjung min vän, sjung min vän!
Hvad är silfver och guld mot min
ståtliche Sven.»

KÖKSANS
VISA.

Jag är köksa jag och heter Manda,
jag tog tjänst i fjor på Enebo.
Hundra fruktkompotter kan jag blanda
rara kakor gör jag må ni tro.
Skicklig är jag i all kökskommers
 nå, ja ja!
Medan gröten kokar gör jag värs
 ganska bra.
Jag är köksa jag — men hvad är du?
Kanske är du ingenting ännu.

Klockan fem jag springer upp från
sängen,
städar köket fint som en salong,

skurar kaffepannan, väcker drängen,
klär mig fin och nätt vid munter sång.
Dukar frukostbordet, kokar ägg
 klockan sju,
hänger kopparkärnen på sin vägg
 i ett nu.
Jag är köksa jag, det är min lott,
hvarje ärligt lefvebröd är godt.

Klockan tre tas biffen upp ur pannan,
soppan slås i en serveringsskål,
jag är lika god som någon annan,
när det gäller fina middagsmål.
Patronessan grälar ej ett grand,
 nej försann,
men patron blir litet ond ibland,
 så'n är han.
Jag är köksa jag, det är min lott,
genom hushållsskolan har jag gått.

Klockan sex serverar jag chokladen
med de raraste små sockerbröd,
stundom kommer främmand' hela raden,
och då skämtas det vid brasans glöd.
Älsta fröken är så söt och nätt
och så grann,
Älste sonen John är sjökadett,
ja minsann.
Jag är köksa jag — min lott är skön,
jag får hundra fyrti mark i lön.

Skam åt den som inte vill arbeta,
den som håller ständig arbetsrast.
Far och mor få nog till fyllest streta,
jag vill inte ligga dem till last,
Deras lefnadshöst är tung ibland
ja minsann,
jag vill räcka dem en hjälpsam hand
när jag kan.
Jag är köksa jag, hej ingen nöd!
Far och mor de kalla mig sitt stöd.

Ingen slaf jag är, fastän jag lyder,
då mitt herrskap ber mig det och det,
deras minsta ögonkast jag tyder,
det oaktadt tar jag lifvet lätt,
Jag kan göra korf och biff och färs
och omelett,
medan gröten kokar gör jag värs
som ni sett.
Jag är köksa jag — det är min lott,
goda vitsord har jag alltid fått.

AUKTIONEN.

Man lefde som prinsar på Mossböle
hemman.

Man mådde som pärla i guld,
höll glada kalas och bjöd livvade främman
och tog från butiken — på skuld.

Man åt och drack kaffe och rökte ha-
vanna,

och Mossböle döttrarna lyste så granna.
Värdinnan var gladlynt och klotrund
om magen,

åt småbröd till kaffe precis hela dagen,

hon åkte till kyrkan
i hundramarks skrud,
att egna sin dyrkan
åt himlarnas Gud.

Och Mossböle husbond' förvaltade ban-
ken
och fattigvårdskassan också,
på stämmorna satt han så myndig som
fanken
och såg med förakt på de små,
Han pimplade öl ibland vänner på
krogen
och drängen fick sköta om hästen och
plogen.
Hans lif var behagligt, den bittraste
sorgen
var klockarfars vägran att träda i borgen,
men Petter i Brinken
han tecknade på
och hejsan, i blinken
fick slantarna gå.

Men kratsch — det blef slut på den
lysande ståten,
konkurs och ohjälplig auktion.

Värdinnan satt sörjande, blek och förgråten,
och storbonden sänkte sin ton.
Till mäklare valde man Lillbärga Olle,
som fick hundra femti för Putte och Pålle,
som strödde sitt rafflande skämt mellan ropen
och väckte ett skallande skratt ibland hopen,
som lurade massan
och gjorde sig kvick,
drog sedlar i kassan
med ord och med blick.

Och Petter i Brinken, som ärnade fria
till Mossböle Ellen i fjor,
men vände sig plötsligt till Sandbacka Fia,
han ropade in ett par skor,

en ring och en psalmbok och Luthers
postilla,
dem ville han skänka åt vännen den
lilla.

Ett dussin servietter,
en kalv och två kor
åt Petter och Fia
tog Sandbacka mor.

Där borta vid grinden satt halta Vik-
toria
i kofta och sidenschalett,
serverade kaffe med hälften cikoria
och skröt med sin lilla bufett.
På gårdet satt Janne bland pigor och
drängar
och gned på fiolens halftmultnade strän-
gar.
Mathias från Billeby greps af musiken
och dansade solo kring stenar och diken.

Byrackorna skälde
vid ungdomens lek
och klubbslagen smälde
och mäklaren skrek.

Men döttrarna sutto förskrämda på
vinden
och hörde på grannarnas prat
med tårar i ögat och bleka om kinden
och utan en munbit till mat.
De ångrade bittert sin hundramarks
kappa,
den gamla var sliten, men dugde nog
lappa,
och duken med sniljer och halvesiden-
schalen.
Så går det när mänskan är fåfång och
galen.

Af nyssnämde teckning
blif sparsam och klok,
ty utan beräkning
går allting på tok.

NECKABY
MARI.

Neckaby Mari hon var en tös minsann
så blåögd, så glädlig.
Mor, som lade an på stäten,
mor var inte fullt belåten,
fickan höll sig ej tillräckligt fin och
grann,
hon var alltför litet vettig.

Aldrig bar hon halsduk, strumpor eller
skor,
den fjolliga tösen.

Kjolen var ej sällan subbig,
flätan var för kort och stubbig.
Aldrig skämdes hon ett grand för gran-
nasmor,¹
frihet lydde hennes lösen.

Neckaby Mari hon satt vid grönan lind
i svartaste mullen,
molnen skymde i det höga
som ett flor för solens öga,
vinden nöp ett tag i flickans röda kind,
när den svängde öfver kullen.

Neckaby Mari hvad tänkte hon väl på
för tokigt, för galet?
Hennes mjuka läppar logo,

hennes varma pulsar slogo,
skalken satt på lur i hennes ögonvrå,
skälmen lekte under skalet.

Neckaby Mari var inte utan vän,
åhnej då — hon had' en,
Pehrsons Viktor ifrån Mossen,
allra dejligaste gossen,
Ibland bygdens flickor valde han just
den
som var rosigast i raden.

Ja ni skulle sett dem, Viktor och Mari
så glada, så nöjda
smyga genom åkergrinden
för att mötas under linden.
Vips bakom en sten om någon gick förbi,
hemligt fnissande och böjda.

Sädesåkern stod så skinande som gull
med blåklint på renen,
Fjärran hördes åkerknarren,
ekorn sökte mat bland barren,
hallonbusken sken af röda frukter full,
ärlan tog en tripp på stenen.

Neckaby Mari tog Viktors bruna hand,
fralalla, fralalla!
Låt oss svänga om i dansen
som två bin i väpplingkransen.
Lifsminuten flyr, vid grafvens kalla rand
blekna både vi och alla.

Sommarn är så kort och lifvet är så gladt
på åkrar och ängar.
Dammet yrde omkring tösen,

ödlan log i gråstensrösen.
Neckaby Mari var full af tusen spratt
där hon gjorde hopp och svängar.

Tusen kyssar stal hon, hejsan i ett nu
det trollet, det stycket.
Snabt och öfverdådigt kom det,
Viktor tyckte just ej om det.
Han var åtta år och hon var fyllda sju,
tiden kan förändra mycket.

SISSI
VID
SYMASKIN.

Jag syr, jag syr hela långa dagen,
maskinen surrar och nålen går.
Den vackra kappan med sammetskragen
till lysningsgåfva Lovisa får.

Ja, ja, jag känner för väl Lovisa,
och kunde skvallra om ditt och datt,
hon har nog skäl att sin lycka prisa
att jag är tyst som en månskensnatt.
Att föra skvaller är ej min vana,
men Anders stal hon från Ottiliana
med vackra blickar och fagert tal.

Ja hon kan smila och hon kan locka
och hon kan le som en sockerdocka,
förutan ånger och samvetsqual.

Jag syr jag syr med så vana händer
att stygnen likna en pärlkrans,
Amandas klänning med röda ränder
skall vara färdig till nästa dans.
Min nål är hvass, men ej så min tunga,
den får ej fälla ett bittert ord,
men nog är Manda bland alla unga
den värsta häxa uppå vår jord.
Hon sprang med skvaller till grannens
Thilda,
min bästa vän — och nu ä' vi skilda
med agg i hågen vår lefnad all.
Fast hon har ögon så stjärnegranna,
att ungersvennerna häpna stanna,
en häxa är hon i alla fall.

Jag syr, jag syr för en ringa penning
och plaggen sitta så nätt och bra.
En svart och hvitrutig bomullsklänning
skall Ytterbacka värdinnan ha.
Jag vet så mycket . . . jag vet så mycket

om den värdinnan, men tiger snällt,
Hon är så girig det leda stycket,
att barnen nästan förgås af svält.
Själff går hon tidigt i hanegället
och sköter kräket och ser om stället
med klanderfärdig och vresig blick.
När gubben gått tar hon kaffe pannan
och dricker själf, men ger ingen annan,
är sådant seder — är sådant skick.

Jag syr, jag syr på den svarta kjolen
åt lilla Lina, som nu fått sorg.
Nog mins ni Lasse, som strök fiolen
och gick omkring med sin tiggarkorg.
Nu är han död, den försupne gubben,
den lillas farfar — ja han är slut!
Ur brännvinsflaskan fördold i skrubben,
han tog en snapser hvarann minut.
Fiolen vräktes på stuguhyllan,
när gubben tumlade om i fyllan,
men lilla Lina hon satt och grät.

Till krogen bar han den sista slanten,
den bränvinstokiga musikanten,
men tyst min tunga med hvad du vet.

Jag syr, jag syr på den blåa blusen
åt kammarjungfrun hos herr Baron.
Han är den värsta familjebusen
och nådig frun är ett nådejon,
Ja om ni kände den äkta mannen,
hans galna griller och äfventyr.
Han är den härskande hustryranen
och friherrinnan en döds martyr.
Han är så svart som en stenkolsgrufva
och hon så blond som en turturdufva
i silfverglänsande gallerbur.
Han är så elak som själfva pocker,
— men tyst min tunga så får du socker
ja, tig med allt som en klostermur.

„BUSAN.”

Kyrkklockorna ringa, ty »Busan» är
död.

Ja, gumman har vandrat ur tiden.

Säg, såg ni den gamla, som tiggde sitt
bröd

fast förfädren pöste i siden?

Ett orginal

med egen moral.

Hon hyllades vänligt i allmogeleden.

Väl skröt hon ett grand

om oldfar ibland,

den ståtlige prosten från hänsvunna
skeden.

Men tiderna skifta och seklerna fly,
i släkten har kedjan gått sönder,
och åttioårig från by och till by
har ättlingen vandrat bland bönder.

Hon sjöng för en slant
i bas och diskant
och trummade takten behändigt på
brickan.

Drack kaffe och skröt,
kurerade nöt
och spådde i kaffesump fästman åt
flickan.

Rätt lustig var gumman, skelettlik och
lång
och argsint som själfva hin håle,
men talte man vänligt vid gumman
nångång
så kunde hon skämta och småle.

Ja ännu i fjol
hon lyfte sin kjol

och dansade »tatterska». Ja, det var
gumma!

Hon svängde sin kropp
i vådliga hopp,
så flickorna rodnade, häpna och stumma.

Hon rörde och förde och flängde och
flög
med skvaller från stuga till stuga,
och hälften var sanning och hälften
hon ljög,
ty mästare var hon att ljuga.

Hon skrattade godt
när ändtligt hon fått
ett dussintal gummor i slagsmål och träta.

Hon satt och såg på
och menade så: —
ju mera jag skvallrar dess mer får jag äta.

När högtidsklädd gumman till herrgår-
den kom,
då mulnade köksan, då harmades husan.
Men gumman hon tyckte ej synnerligt
om
när gossarne ropade: — där kommer
»Busan»!

Men fick hon en sup
välbräddad och djup,
så ljusnade gumman från foten till
hjässan,
berömde patron
i smilande ton
och höjde till himmelens sky patronessan.

Hon hade en koja så rankig och grå,
med utsikt åt viken och säfven.
En spinnrock, en säng med en fårfäll
uppå,
en väfsto! för strumpebandsväfven.

En kista i blått,
en sprucken karott,
ett bord och en spis med en sotsvärtad
gryta.

På spiskanten satt
en spinnande katt
med falskhet i blicken, med skenfager
yta.

Men klockorna ringa, ty »Busan» är
död.

Små foglarna sjunga i lunden.
Hon kämpat tillräckligt mot brister
och nöd,
nu ringer befrielsestunden.

Bort höghet och rang,
vid dödslockans klang
är ingen förmer än den minsta i gruset.

Väl skröt hon ett grand
om oldfar ibland . . .

Säg råkas de kanske däruppe i ljuset?

EN
KIMITO JÄNTAS
BREF TILL SIN
FÄSTMAN.

Du käraste Ville!

På stormande haf
har kanske din skuta och du gått i kvaf,
här sitter din Lotta och gråter.

Och frågar, hå hå,
af foglarna små:
när kommer den älskade åter?

Jag mins, ja jag mins när till hagen
du kom,
mitt hjärta sa' tick, men jag låtsas ej om,

jag mjölkade Bolla och Minka.

Du stod och såg på
och sade: hå hå,
små fingrarna äro så flinka.

Jag silade mjölken och log litet grand
och du — ja du tryckte min solbrända
hand

så rodnaden steg mig åt kinden.

Jag sade: nej då,
hvar gosse, hå hå,
är flyktig och lätt såsom vinden.

Ur västfickan tog du en glänsande ring;
hej, sade du glädtigt, när allt går om-
kring,

så fäster din Ville sin Lotta.

Du kan ju förstå
jag blygdes hå hå
och sen gick du hem klockan åtta.

På kyrkgården såg jag dig ofta igen,
och att du var vorden min älskade vän,
det viste ej någon på jorden.

Du hviskade så:
jag kommer, hå hå,
och aldrig jag glömmet de orden.

Du kom — du kom ofta och tiden
försvann,
vi hade så mycket att säga hvarann,
och kort var den flyende stunden.

Men planer, hå hå,
båd' stora och små,
vi bygde i doftande lunden.

Så ilade dagarna, glädjen bröts af,
min Ville for ut på det stormiga haf

och sorgsen vardt Lotta i hågen.
Hur månne det gå,
Min Ville, hå hå,
På skyhöga brusande vågen?

Och kommer en flicka med snärjande
lock
och småler emot dig, så motstår du dock,
jag vet det — nu litar jag på dig.
Hon kan dig ej nå
du säger: hå hå,
min Lotta, blott Lotta kan få mig.

Men drömmande sitter jag här i min vrå
och tycker mig höra hur vågorna slå
mot skeppet där borta i fjärran.
Och månader gå,

men Ville, hå hå,
han dröjer — hur länge vet Herran.

Ja, kommer du lyckligt till hemmet igen,
så går du till prästen och vigs vid din
vän,
som älskar dig öfver all måtta.

Då jubla vi två! —

Men Ville, hå hå,
skrif svar till din trofasta

LOTTA.

VILLES
SVAR
TILL
LOTTA.

Du Lotta, min fästemo!

Tack för ditt bref!

Du kan inte tro hur lycksalig jag blef
af dina kärälskliga rader.

Jag tackade Gud

som gaf mig en brud

så ljuf som en ros bland de blader.

Nog ser jag ju flickor af tusende slag
så fagra som blommor i midsommardag,

så söta som honnung i munnen.
De narra mig ej
för hi och för hej,
min flicka är längesen funnen.

Jag köpt dig af finaste silke en duk,
en schal och en krage så len och så
mjuk
som Lotta om hakan och kinden.
En silkes rosett
så röd och så nätt
som stolpen därhemma vid grinden.

Vi mötte en storm så förfärande svår,
den slet och den ryckte i master och rår,

den hven och den hväste bland vanten.
Med vågor som bärg
i dunkelgrön färg
låg inför vårt öga Atlanten.

Nils Jonasson slungades tvärt öfver bord,
han hann inte säga ett endaste ord,
Gud signe hans själ och hans minne.
Men ett är förvisst,
i storm eller mist
så bär jag min Lotta i sinne.

Kapten — ja nog svär han mång dun-
drande ed,
men duglig och rättvis han är med
besked,

och styrman är bästa kamraten.
Och kocken — nåja,
kan nog vara bra,
men skämmer ej sällan bort maten.

I höst ser jag åter min fädernebygd,
oah famnar min Lotta i ära och dygd,
om så är bestämdt af Guds vilja.

Då bygga vi bo
i sänja och ro,
och du blir min snöhvita lilja.

En innerlig hälsning till mor och till far,
det fögnar de gamla, att Ville blir karl,
fast utan att supa och svärja.

En fyllhund! — Nej stopp,

från masternas topp
jag nykter vill dukarna bärga.

Farväl, o farväl du min fagraste mö!
Snart vänder jag stäfven mot lugnare sjö,
att fira vårt brudlysningsgille.

Men skrif någon gång,
när dagen syns lång,
ett bref till din längtande

VILLE.

LOTTA
TILL
VILLE

Tack Ville för brevet!

Ett innerlig tack!

När mor tog i dörren, behändigt jag stack
ditt bref under Luthers postilla.

Jag spann surr — — — urr
— — — urr

så tråden slog fnurr,
ty mor kan vår kärlek ej gilla.

Du vet ju att grannasfar gjorde cession,
att gården i julas blef såld på auktion

och köptes af Pilbacka Gunnar,
Han är ju minsann
en sådan en man,
att flickorna spetsa små munnar.

Nyss höll han en dans, det var dans
må du tro!
Han svängde och flög i krumbukter —
— — jo jo,
den dansen kan aldrig förgätas.
Vi föllo i skratt
vid tusen små spratt;
den Gunnar kan skalkas och retas.

En sådan en skälm, när jag löste min
pant,

han smålog emot mig så gladt och be-
kant

och dömde — nog kan du väl gissa?

»En kyss — eller två!»

Men jag sa': »nä nå

försök om du får den — af Sissa».

Men Sissa sprang bort som en hvirflande
vind

och Gunnar han nöp i min rodnande
kind

och sade: »du dejliga Lotta!»

Jag kröp i en vrå,

men — Gunnar också,

vi skrattade öfver all måtta.

I går kom han hit för att rådfråga mor,
ty en af hans raraste utländska kor

stod nedstämd och hängsjuk i båset,
Och innan han gick,
han gaf mig en blick
just när han höll handen på låset.

Men mor kom tillbaka alldeles förtjust,
de korna de hade så präktigt och ljusst,
och sist blef hon bjuden på kaffe,
sex koppar, hå hå,
med skorpa till två;
ja nog var den Gunnar en maffe.

Tänk, mor gick kring kräket tre gån-
ger å rad
och hälften hon talade, hälften hon kvad,
»bi . . . bi . . . biribi . . . biri Bella,

blif frisk och blif bra,
ba . . . ba . . . baraba,
gack åter med pinglande skälla!»

Hej, vet du i morse när klockan slog
fem
kom Gunnar och hälsade på i vårt hem,
hans Bella blef frisk under natten.

Han tackade mor,
men månne han tror
på trolldomen? Nej, tag mig katten.

Ty kon den blef väl ej helbregdagjord
för det att en gumma sjöng fjolliga ord,
det trodde helt säkert ej Gunnar.

Men mor hon var nöjd
och trodde med fröjd
på hemliga läkedombrunnar.

Mor såg så besynnerlig ut när han gått,
hon tog mig om halsen och hviskade
blott:

»nog nappar väl katten sin råtta».

Men tro inte så
min Ville — nej då,
jag är ju din tillgifna

LOTTA.

VILLE
TILL
LOTTA.

Min käraste Lotta!

Jag drömde i natt
att själfva hin håle i masttoppen satt,
den drömmen betyder nog illa.

Nog stjal man till slut,
ja så ser det ut,
ifrån mig min hjärtevän lilla.

Om Gunnar du skref på hvarendaste rad,
hur Gunnar var treflig, hur Gunnar
var glad

— men Gunnar jag önskar för fänden!
Ty du är ju min,
och jag är ju din,
och *vi* knyta äktenskapsbanden.

Bevara dig himlen för falskhet och svek,
du leker en farlig, en underlig lek,
men ormar i lustgården ringla.

Och grymt på din stråt
de lägga försåt
tills oskuldens dödslockor pingla.

Du är ju mitt gyllene äpple, mitt allt!
Förutan din kärlek blir lifvet så kallt,
för hvem skall jag bygga min hydda?

Må himmelens Gud
min ljufliga brud
för ränker och faror beskydda.

Men inte jag sörjer och klagar — åh
nej;
min Lotta är trofast, hon sviker mig ej
hon leker och skämtar en smula.

Jag tänkte blott så,
jag tänkte . . . nå nå,
men tankarna blefvo så fula.

En rödmålad koja med bakugn och spis,
ett skåp och en hylla med kaffeservis,
ett ur och en taffla på väggen
jag lofvade gladt,
du mins, då jag satt
och pratade tok under hæggen.

Jag håller mitt ord, ja så pass är jag
karl,

råd har jag för sjutton, ty hyran jag
spar.

Hurra för de kommande dagar!

En väfstol också,

en spinnrock — ja två,

och allt hvad min Lotta behagar.

Jag gärdar vår täppa, du städar vårt bo,
jag hugger vår ved och du mjölkar
vår ko,

jag sår och du brygger och bakar.

Jag odlar vår jord,

du dukar vårt bord,

och aldrig sågs sällare makar.

Jag tänker på dig och på hemmet hvar
dag,

när vågorna rulla med kraftiga slag,
när stormarna rasa och stoja.

Och klänger jag opp
i masternas topp,
jag tänker på dig och vår koja.

När foglarna sjunga i rosendelund,
så ta' vi vår tidning och läsa en stund,
ej söndagen ens vi förspille.

Farväl nu igen
min älskade vän!
Blif trogen, blif trogen din

VILLE.

LOTTA
TILL
VILLE.

Min vän!

Vill du veta hur Sissa och jag
af längtan till äfventyr gingo en dag
till gamla Kristina i Kila.

Fast åttioår

hon sjunger och spår.

Nyss spådde hon fästman åt Mila.

Helt snöhvít i håret satt gumman och
spann
och fingrarna löpte i kapp med hvarann,

hon sjöng: »Imogene den sköna».

Vid dörren i vrån
på kanten af sån
satt ruggig en kacklande höna.

En trasa i fönstret, ty rutan var spräckt,
en gryta i spisen, men elden var släckt
och fattigt och tomt var därinne.

En haltande stol,
en blårandig kjol
och kyrkkoftan högt på en pinne.

En omtummad kortlek från hyllan hon
tog:

»ert ärende flickor, det gissar jag nog,
ni önska att gumman skall spå er.

Kom närmare blott
rätt snart är det spått
om sorg eller glädje skall nå er».

Hon radade korten på bordskifvan ut
begrundade saken en flyktig minut
och mumlade sakta till korten:

Det löper i svart
och leder — ja hvart?

Men öppen, ja öppen står porten.

Och han drar därin, klöfver knekt drar
därin
och hon, hjärter dam, tar den knekten
till sin

och bröllopet firas i gamman.

Men han, hjärter kung,
går dyster och tung,

ty allt hvad han bygt störtar samman.

Ty se hjärter dam är af otrohet full
och han, klöfver knekt, vräker allting
omkull,
han lockar som ormen i Eden.

Farväl hjärter kung,
sjung sorgeligt, sjung!
Din blomma har vissnat på heden.»

Hon spådde, hon spådde så rätt och
så sant,
vi gäfvos den gamla ett tack och en
slant,
På himlen satt månen och blänkte.
Och stjärnorna små
de lyste också
när tysta vi gingo och tänkte.

Där hemma satt Gunnar och rökte
cigarr
och mor var till lynnet en smula på
knarr.
»Hvart löper du flicka beständigt?»

Jag skrattade smått,
»Till skogskungens slott,»
jag svarade slugt och behändigt.

»Hör på,» sade Gunnar och rökte ett
bloss
»om söndag min vän skall det lysas
för oss,
om himlen den lyckan, mig unnar.»
Och mor på sin stol
hon sken som en sol,
hon tycker så mycket om Gunnar.

Han tog mig vid handen och — så
var det gjordt,
det gick så förunderligt hastigt och fort,
jag tror att den Gunnar kan trolla.

Han skämtade gladt
om ditt och om datt
och jag, jag var glad som en fjolla.

Det lönar sig ej att du fäller en tår,
en annan, en trognare fästmö du får,
jag känner nog den, som vill ha dig.

Hon längtar minsann
att få dig till man
och skulle nog aldrig bedra dig.

Nog tänkte jag vara din trofasta brud,
men allt är bestämdt utaf himmelens
Gud,
han ställer och styr våra öden.

Och därför farväl!
Gud tröste din själ
och göre dig salig i döden.

LOTTA.

VILLE
TILL
LOTTA.

Jaså det blir bröllop — ditt bröllop och
hans.

Men falskhet har flätat din krona och
krans

och otro förgyllt dina smycken.

Nåja, lycka till!

Ifall du ej vill

igen växla kärlek och tycken.

Ja falsk är nog katten och ormen är hal
och tjuften är listig och ockraren fal,

men flickan är värst bland dem alla,
ty kommer en man
siratlig och grann,
så vips är hon färdig att falla.

Men tror du jag sörjer och gråter? Åhnej,
jag sjunger i masttoppen: frallalalej,
nog får jag en fagrare flicka.
Och vill jag ej ha.
nåväl . . . lika bra,
låt flickorna vinka och nicka.

Mu reser jag fjärran och kommer ej
hem,
i går tog jag hyra för årena fem.
Hurra, tusen äfventyr vänta.
Säg mor, och säg far

att Ville blir karl
fastän han förlorat en jänta.

Men bär det i hvirflar och bränningar
ner
och slungas vårt fartyg mot klippan —
hvad mer,
i djupet bor frid och försoning.

Där hvilar vår kropp,
men själen flyr opp
till himmelens strålande boning.

När lögner och falskhet och trolofnings-
brott
har bräddat och rågat vårt jordiska mått,
då segla vi gladt emot döden.
sjung hopp frallala,

nog slutar det bra
när kvinfolket styr våra öden.

Ja kläd dig i pärlor och rosende skrud
och skratta och dansa, du rikemans brud,
jag dansar också uppå vågen.

Hej hopp låt det gå,
vi dansa vi två
med olika känslor i hågen.

Och fick jag ej sträfva och bygga för
dig,
så bygger jag ensam en hydda för mig
i djupaste, djupaste skogen,
tar siskan till vän
och hoppas att den
vill sjunga och vara mig trogen.

Och löfven de falla och åren de gå,
blott himmelen vet när vi råkas vi två.
Se blommorna vissna och falla!

Ja lifvet är tungt
fast hjärtat är ungt,
Gud styrke mig själf och oss alla!

VILLE.

FANTASI.

Höj dig min luftballong,
vingade fantasi,
högt öfver livvets gång!
Sjung dina drömmars sång:
lycka och harmoni.

Fordom i morgonens solglans du seglade,
vårfriska vyer i molnen sig speglade,
dårad du trodde på molnbildens fägring,
ett bländverk, en hägring.

Stjärnor i rödgul glans,
tindrande jätteklot

såg du bland molnens krans
tråda sin aftondans
djupt under hvalfvets fot.
Världarnas färgprakt du häpen beundrade
sväfva du ville till en bland de hundrade.
Dårskap, där kifvas och äflas kanhända
fast strålarna blända.

Rikt på din himlafärd
strödde du rosors prakt
öfver Guds sköna värld,
i illusionen snärd
gaf ej på lifvet akt.
Djärf fantasi genom världsaltet sväfvade,
trodde på skönheten, älskade, bäfvade.
Tomhetens glitter och mänskoförgyllning
du skänkte din hyllning.

Sänk dig, min luftballong,
vingbrutna fantasi,

jorden är mörk och trång,
skuggan är svart och lång,
sorger blott bo däri.

Färden är lyktad, ditt luftsegel splitt-
rades,
lifsglädjen bräcktes och hjärtar förbitt-
rades.

Tungt var ditt fall ifrån drömregioner —
det bröt dina toner.

GRÖNA
VÅGOR.

Slupen guppade, slupen krängde,
svarta moln öfver vattnet hängde,
månen glimtade till ibland.
Ormligt vältade gröna vågor
fram med mullrande visdomsfrågor:
själ, hur käns det vid grafvens rand?
Skummet stänkte bläddriga flagor,
sjöng om djupets doldaste sagor,
sjöng om grafvar i snäckfylld sand.

Seglarn senfull och djärf i hågen
log mot stormen och log mot vågen

där den fräste med fraggig hatt.
Högt bland hafvets yrande tummel
steg hans minnens brokiga kummel
bjärt och tydligt i stormig natt.
Van att jaga bland gröna vågor
lyckans gäckande irrblosslågor
kämpalysten i trots han satt.

Engång såg han i balsalsglansen
flickan hvirfla i hvirveldansen,
skönsta rosen i rosors flock.
Munnen grannröd som rönnbärsklasen,
barmen blomprydd som blomstervasen,
pannan täckt af en rödbrun lock.
Silkesstickade skor kring tårna,
glitterlöjen i ögonvrårna,
armen hvit som ett marmorsblock.

Snart bland lidelsens gröna vågor
drefs han fram mellan hopp och plågor,

hon var trollet på vågens kam,
som sitt gäckande vågstänk yrde
när bland lockelsens ref han styrde
kärleksjagad sin farkost fram.
Kom en stormil som rodret bräckte
när en annan sin famn hon räckte
under jollrande kärleksglam.

Så försvan hon i natt och dimma —
Men vid synranden såg han simma
ärelystnadens röda strimma
lagerkransad vid fjärran kust.
Ut ånyo bland gröna vågor
att bland snillen och konstförmågor
vinna priset i manlig dust.
Afundsbränningars vågfall fräste,
orättvisans demoner reste
jättedam för hans täflingslust.

Upp ånyo! han trotsigt tänkte,
Där, hvar vågorna grönast stänkte,

rikedomarnas fyrbåk blänkte,
dit han styrde sin smäckra slup.
Böjda ryggar han såg i massa
som en ringmur kring tornets kassa
vid dess brantaste ättestup.
Framåt, fram mellan ref och bankar,
vinningslystnad i håg och tankar.
När vid tornet han kastat ankar,
föll det sköfladt i hafvets djup.

Så han slungats på lifsseglaten
fåfängt sökande ankarplatsen
mellan vågornas gröna brus.
Ej för honom fans lugna sjöar,
inga kyssar på sällhetsöar,
intet lugnande västansus.
Oböjdt än var hans mannasinne
där han gräfde i stormigt minne
efter lifsmålets sanningsljus.

Nu han styrde bland gröna vågor
hän mot okända framtidsfrågor
ädel t uttrad i livvets strid.
Allt det murkna han ville bryta,
allt det ädlaste sammanknyta
till en fridsam förbrödringstid.
Hän mot konservatismens murar
genom stormar och hagelskurar
för att blåsa i frihetslurar
eller segla i kvaf därvid.

PÅ
VILLSAM
STIG.

En stig!

En stig i ringlande bukter sig vrider
bland snärjande blomstersnår,
dit hågen så gärna skrider
i mystiska drömmars spår.

Följ med!

Följ med, dit lockande stigen leder,
sitt nät af konvaljer den breder
och offret i nätet går.

Musik!

Musik! Det tonar, det dallrar, det klingar,

hvem spelar i sommarnatt?
En eldig solist med vingar
som lockar sin kärleksskatt:
 gif akt!

Gif akt! En taltrast sig kråmar och
svingar,
sin hyllning i toner han bringar
och domnar helt kärleksmatt.

 Så rödt,
så rödt det lyser bland furornas stammar
ett spöke i ödslig trakt?
Nej — nyponbusken, som flammar
i blekröda rosors prakt.

 Ett blossom!
Ett blossom! Där kommer ju elfvekungen,
nej — lysmasken glimmar i ljungen
och tisteln står hedersvakt.

 Ett moln!
Ett moln med brokiga strimmor i kanten

står fjärran i rymdens sfer,
det blickar från himlabranten
så vänligt varnande ner.

En suck!

En suck, en skälfning, en hviskning,
en susning,
säg nalkas ej morgonens ljusning,
då solen åt skuggan ler?

Hallå!

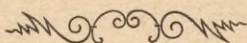
Hallå! I skogen hon bäfvande irrat,
gått vilse på nattlig stråt,
där hemliga faror stirrat
och lockelsen lagt försåt.

I skyn,

i skyn det svartnar, det fläktar, det
droppar,
det sjunger i granarnas toppar
om ånger, om sorg och gråt.

Håhå!

Håhå! Som hon mången älskande tärna
vek af på en orätt väg,
ty nattens blekgula stjärna
belyst för svagt hennes steg.

VÄRME.
OCH
KÖLD.

I.

I hängmattans nätverk hon leende låg
bland blomsterfägring och fjärilfladder.
Små ankungars dopakt i dammen hon
såg,
där vatteninsekterna lekte fadder.
En solsskenstrimma bland löfven smög
där siskan rusig af vällust flög.
Det doftar, det surrar, det leker, det
spritte

af lifslust och kvitter
i sommarglöd.

I jublande fröjd hennes flickhjärta slog,
så ljuft var lifvet, så skön var världen,

Ur mänskoögat Guds beläte log
och hän mot det goda gick lefnadsfärden.
Ej ondska fans det, ej svek, ej brott,
nej ädel sträfvan och skönhet blott,
Det sjunger, det jublar af värme och
lycka,

när hjärtan sig smycka
i sommarglöd.

Från trögårdens hängbjörk ljud bofin-
kars sång
och solglans låg öfver blomrabatten,
En svartspräcklig ärla med nyckfulla
språng
till daggkåpan löpte att söka vatten.
Från slotterfolket på klöfveräng
ljöd muntert samtal vid liors sväng.
Det sorlar, det hviskar, det pärlar, det
glimmar,

när gräsfältet simmar
i sommarglöd.

I nätet hon gungar, mot himlen hon ser,
mot rosenskyar och etervågor.
Hon tror på det sköna, det vinkar och
ler
i högstämnda toner, i hemliga frågor.
Så skönt att lefva vid tjugu år,
att vaska guldsand ur livvets vår.
Det smeker, det tjusar, det dårar, det
lockar
och rosor hon plockar
i sommarglöd.

II.

I glittrande rimfrost stod trädgården klädd,
ett stålblankt islock betäckte dammen,
rabatten låg gömd under snödrifvans bädd
och björken bar isgarnityr omkring
stammen.

Långt bort vid stelfrusna kullars brant
af månen skönjdes en gulblek kant.

Det rodnar, det bleknar, det skiftar,
det strålar,

 där himmelen prålar
 i norrskensprakt.

Vid fönstret hon tankfull och grubblande
satt,

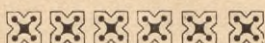
så blek var kinden som månens skifva.
Hämförelsen stelnat i midvinternatt
och känslorna bäddats i vinterdrifva.
Som iskristaller låg minnets krans
i härjad skönhet och brusten glans,
när lifsidealerna brytas och bräckas.

Till lifs de ej väckas
i norrskensprakt.

Hvad varmast hon tänkte, hvad skönast
hon drömt,
hvad godt hon gaf i sin vårberusning,
af småsinnets tunga blef tadladt och
dömt,
som skymmande moln öfver morgon-
ljusning.
En stormvind drog genom hjärtats vår
och värmen frös till en stillnad tår.
Det fryser, det suckar, det klagar, det
skälfver,

fast himlen sig hvälfver
i norrskensprakt.

Där fjärran i sorgdräkt stå furornas rad
med hvita hättor på mörka toppar,
med skrofliga stammar och nålhvassa
blad
att stinga känsliga människokroppar.
Och klippan kantig, brutal och tvär
paljettprydd mantel i natten bär,
det glänser, det lyser i isande kyla
och ulfvarna yla
i norrskensprakt.

MARIONETTER.

Hon sken i sin glans
madame Konvenans,
så sirlig och prydlig i stel elegans.

Hon gaf en signal
till påbörjad bal,
och marionetterna svängde i dans.

En dockteater
så fin och chic
i sätt och later
man skåda fick.
Hvarenda docka
var comme-il-faut
i sätt att bocka,
i sätt att gå,

Det var en förunderlik mekanik,
hvar marionett var den andra lik.

Men vänta, gif akt!
Vid himmelens makt,
där svänger en docka i oriktig takt!
När hopen gör halt
hon småler så kallt
och dansar allena som hetsad i jakt.

Trots mekaniken
hon går sin stråt
och dockmusiken
hon skrattar åt.
Låt hopen gapa
med ironi,
ej dockors apa
hon vill förbli.

Nej, upp vid den gryende frihetsfläkt
som bådard nydaningens morgonväkt!

I dockors krans
satt fru Konvenans
så myndig och dryg som kometen med
svans.

Till domstol och rätt
hon kallat och bedt
den marionett,
som djärft mot det passande brutit sin
lans.

Och ögonblickligt
vid höjd ridå
föll domen skickligt
och rättvist så:
om någon brottas
mot gängse sed
hon skall boykottas
ur dockors led.

Ur marionetternas nobla krets
hon visades ut af en fingerspets.

Så följde en tid
af mödor och strid,
af hån och förakt så hon ryste därvid.
Att lossna ett grand
på sedvanans band

är gräfvä en graf för sin lycka och frid.

Nej håll med hopen

och skrik hurra

och ifyll ropen

med ja och bra.

Följ opinionen

i hack och häl,

lyd sällskapstonen

i ve och väl.

Ty marionetternas mekanik

gör att enhvar är den andra lik.

I
MÅNLJUS
KVÄLL.

Molnen segla med månskenskanter
högt i rymdernas mörka sal,
runtt kring klippornas gråa branter
hålla måsarna aftonbal.

Hafvet sömntyngdt i vågor går,
skymning smyger i dagens spår.

Låt gå!

Där glider en slup
Med kärlekens högröda flagga.
På tystnaden djup
i tändande vindar de vagga,
de två.

Gossen jodlar och flickan drömmer,
längtan smyger från själ till själ.
Dimridån där i fjärran gömmer
strandens mystiska sagospel.
Stjärnan tändes i böglå sky,
timmar födas och timmar fly.

Låt gå!

I ungdomens vår
låt oss jubla, leka och sjunga.
Ej sorgernas tår
får regna sitt gift på de unga,
de två.

Flickan bjuder de varma kyssar, —
seglan slappas allt mer och mer.
Hvart han vänder och hur han kryssar,
farans blindskär ej gossen ser.
Slumpen lotsar och dårskap styr,
flickans öga är ledningsfyr.

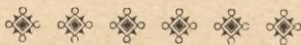
Låt gå!

Det gör ingenting
att sjunka i blåsvarta vatten,
blott stjärnornas ring
har sett hur de älska i natten,
de två.

Lugnt blir hafvet, men skyhögt svalla
varma känslor i hjärtans djup.
Stundens lockande röster kalla:
stig ombord i vår röda slup,
stig i lidelsens slup! — Vi fly
hän till bränningens vilda gny.

Låt gå!

De stiga däri,
och dimflagor dansa på vågen
i trolskt féeri.
Det lockar så sällsamt i hågen
för två — —

PRÄSSADE
ROSOR.

Kvällslampans mattgula skimmer smeker
borddukens brokiga silkesbård.
Minnet i växlande taflor leker,
sjunger sin saga i mollackord.
Kvällen nalkas i svart och grått,
stjärnan tändes i rött och blått.

Rimfrostglitter
på rutan sitter
och glans af kristaller på drifvan spritter.

Bäddad i soffan den gamla drömmer,
skrinet med giktbruten hand hon tar,

prässade rosor därur hon tömmer,
bleknade minnen från flydda dar.
Åttiårig — vid lifvets gräns!
Vissna gåfvan en hjärteväns.
Hvit i håren
och tyngd af åren
hon småler vid minnet af jungfruvåren.

Prässade rosor, er färg är svunnen,
fordom ni lyste i brandgul prakt.
Smygande mötet vid trädgårdsbrunnen
lockade flickan med trolldomspekt.
Doftande rosor gossen bröt,
flickan till klappande barm dem slöt.
Leken tjusar,
syrenen susar
och källans vatten sin spegel krusar.

»Brunögda flicka, som silkessammet
len och bedårande är din kind.

Darra och skälf ej som offerlammet,
fly ej förvirrad som slättens hind.
Solen dalar i aftonglöd,
svär mig trohet i lif och död.»

Flickan bunden
af käleksstunden
svor trohetseden i rosenlunden.

Rosorna prässades — — dagar svunno,
ynglingen reste till fjärran land.
Vinkande stjärnor bland molnen brunno.
flickan stod sorgsen på hemmets strand,
Sjömansgossen, så käck och djärf,
skötte modigt sitt sjömansvärf.

När orkanen
på oceanen
drog skeppet i kvaf, vardt han blek
som svanen.

Gumman i minnenas nätvärk sluten,
drömmer bland rosor i kvällens stund.

Lifspanoramats i kvällsminuten
gör genom rummet sin tysta rund.
Bilder komma och bilder gå,
lifvets gåta — hvem kan förstå?
Uret tickar,
den gamla nickar
och aftonstjärnan sitt budskap skickar.

VID
BÄRGETS
SLUTTNING.

Vid bärgets sluttning en yngling låg,
mot synrandens skiftning han tankfull såg,
Djupt under han fötter
ett halfdunkel drog
kring alarnas rötter
där solskenet dog.

Ja vore du min — — ja min — — ja
min,
ljöd taltrasttonen i växlande slag.
Löfsångaren föll helt förtroligt in
med harmoniskt behag
i kvällen.

I rödt, i ljusgult, i violett,
i slöja af tyll syntes molnet klädt,
 det växlade skepnad,
 det blef ett porträtt
 till ynglingens häpnad
 så fagert och nätt.
ja vore du min — — ja min — — ja
min,
ljöd sången kring rymden från kväll-
molnets kant,
jag svepte i ljusmantlad sky dig in
 så förunderligt grant
 i kvällen.

Vid bärgets fot en demon smög fram,
hon stödde sig trotsigt mot alens stam
 med ögon som glitter.
 med kind som rubin,
 med stämman som kvitter
 med läppar som vin.

ja vore du min — — ja min — — ja
min,
jag bjöde dig skälfvande trollkysars
smek,
din framtid, ditt namn vill jag dränka
i vin

under tjusande lek
i kvällen.

Han såg mot djupet — han gled . . .
han gled,
han drogs med förunderlig makt dit ned.
Besegrad i valet
han sträckte sin hand
mot drömidealet
vid strömolnets rand,
Ja, vore jag din . . . ja din . . . ja din.
jag följde din stig emot sanning och ljus,
men guldmantladt kvällstroll har dragit
mig in

bland förvillelsens brus
i kvällen.

Tag fäste yngling i refflan där,
ett kraftigt uppsving och räddad du är.
Förvillade, höj dig
från slutningens bredd,
ej famla och böj dig
af lustarna ledd.

Ja vore jag din — — ja din — — ja
din,
jag ledde dig käckt öfver klippornas brant
jag sjöng under vandringen: brinn ja
brinn
förr allt ädelt och sant
i kvällen.

Hans kraft var bruten — han sjönk
alltmer

från svindlande höjden mot djupet ner.
Förföriskt demonen
mot ynglingen låg
och segerrikt tonen
kring bärgväggen drog:
ja när jag blir din — — ja din — —
ja din,
vi segla i kapp öfver nöjenas haf,
i bränningens bubblor du vräkes in,
du har seglat i kvaf
i kvällen.

HANS
VÄNNER

Vänner hade han, ett utvaldt koteri,
vänner som han slöt sig till förtroligt
under hvilans stund i tankeharmoni,
vänner i hvars krets han hade roligt.
Vänner grånade och vänner unga.
som när dagens äflan var förbi
samlades i vitterfärdig klunga.

Om han kände dem? Han kände dem
så godt
som sitt eget hjärtas djup man känner.

Vid hvarandras sida stödjande de stått,
han och dussintal hans ungdomsvänner.
Utan dem han såg en ändlös öken,
såg sin framtid målad grått i grått,
såg sin ande svept i nattligt töcken.

En var sprudlande och genomkvick,
orden pärlade som små kaskader,
En var smått frivol i later och i skick
som en faun bland badande najader.
En satirens hvassa vapen svängde
där en vrångbild prydd i glitter gick
och där lögnen sina skyltar hängde.

En var pessimistisk som en vinternatt,
när en snömolnsslöja himlen täcker.

En var optimistisk som den drömda
skatt
fantasiens hulda fé oss räcker.
En var djup som bärgets silfvergrufva,
ytlig en som parkens blomrabatt
och en annan mild som lundens dufva.

En var klädd i svart, en ann i purpur
rödt,
en med gyllne stjärnor dekorerad,
en var lefnadsglad, en annan lefnadstrött,
fast i bjärta mantelveck draperad.
Sina vänners tankedjup han siktat
för att finna kornen som de strött
med sitt mål mot idealet riktadt.

Hvarje vinterafton gick han till dem
glad,

lång var vägen ej till deras byggen.
På hans bokskåpshylla stodo de i rad,
prydligt ordnade med guld på ryggen.
Lefnadsvishet deras pärmar gömde,
renande som insjövågens bad,
lefnadsvishet, som han aldrig glömde,
lefnadsvishet, som han eldigt tömde
som ett törstigt bi ur deras blad.

STUDENTEN.

I svindlande yra
med nyssvärfvad lyra
han sökte den dyra
i rosenbersån,
där hundrofvor klängde,
där myggorna svängde,
där dagdroppar hängde,
i darrande strån.

»Dyrt vågar jag svära
vid lyra och ära

du älskade kära
att blifva ditt stöd.
Dig värna mot nöden
i kommande öden
och redligt till döden
förvärfva vårt bröd.

Min pojktid förrunnit,
min lyra jag vunnit
och hjärtat har brunnit
vid tanken på dig.
Så mildt du mig ledde
när frestelsen svedde
mitt hjärta och bredde
sitt nät på min stig.»

Hvad lifvet var härligt!
Hon trodde begärligt

och smålog så kärligt,
hon var ju hans — mor.
Men skymningen sänkte
sin skugga och stänkte
små tårar som blänkte
på spindelväfsflor,

— — — — —
— — — — —

Löften fördunsta som dimma för vinden,
minnen begrafvas i yrande sand.
Ynglingen vaggar högröd om kinden
flickan i knäet och glaset i hand.
Blickarna gå som elektriska strömmar
ur öga till öga i blixtrande lopp.
Stunden ej leker med framtida drömmar,
tanken är fjärran från framtida hopp.

»Ja hvad är en kyss
du jollrade nyss,
jag anar din mening
om läppars förening.
Du tror att det leder
till altarets rund
när eldkyssten sveder
din knoppande mund.

Jag tror ej detsamma,
jag kysser min flamma
men fladdrar så fri
som fjäriln i lunden
ej fjättrad, ej bunden
hvar boja förbi.
En kyss är en fläkt
af svartalfer väckt,
ett knep af demoner
att väcka passioner.
Tro aldrig en kyss,
den smeker nog kärligt
och lockar begärligt,
men gäckar förfärligt.
En kyss — ja en kyss
den ger ingenting,
det rönte du nyss
vid plang och vid pling.
En kyss är en älfva
på dunkelgrön äng,
när nattvindar skälftva
hon tar sig en sväng,
hon leker och skalkas
med famnande vän.
när morgonen nalkas

hon svinner igen.
En kyss är en låga,
ett irrbloss på heden,
en darrande fråga,
ett ögonblicks eden,
en lysmask som glimmar
bland blommor i natten,
en bubbla som simmar
på mångula vatten.
En kyss är en vind
i susande lind,
en doft från konvaljer,
ett snäckskal bland alger,
ett sågspån på kryss
bland lekande vågor,
en fråga bland frågor,
en kyss är — en kyss.»

Vindoft och ångor så lätta som eter,
ordsvall och skrattekör som granna ra-
keter,
skåltal och kortspel vid vinglasens klang,
Eldiga vitser och fina cigarrer,
jodling vid cittra och sång vid gitarrer,
jublande fröjd i premiére restaurang.

Dansande stjärnor han ser för sitt öga,
han som gaf löftet, men höll det så föga,
Vintyngd och halfklar han jollar med
flickan,
frestande glas stå i klunga på brickan,
vinkaraffinen i pärlande skrud.
Tyst. — Telefonklockan skramlar och
pinglar,
skramlar vid midnatt med sällsamma ljud.
Upp förr att lyss! — I fantantiska ringlar
stapplar han fram för att höra dess bud:
Kom till begrafning, din moder har
lyktat,
lyktat sitt fridfulla jordiska värf,
ögat har brustit och själen har flyktat,
dig har hon lämnat sin sparade skärf.
Dig har hon älskat, för dig har hon
lefvat,
döende slöt hon din bild i sin hand,
viss att du kämpat allvarligt och sträfvat
framåt för moder och fädernesland.

I
GLÖDEN.

Ispigg emot rutan slår,
vintervinden hviner,
om en stund min ruta får
skira snögardiner.
Här vid brasan vill jag sitta,
minnen ur sin gömma spritta,
mången likhet kan jag hitta
mellan mina öden
och den röda glöden.

Lilla blåa lågan där
är min första flamma,

när jag djärfdes blifva kär
utan lof af mamma.
Ögonblickligt tändas kan jag,
röd och varm som lågan brann jag,
till den första kyssen hann jag —
om en vecka öfvervann jag
don Juan kurtisen
och den första krisen.

Men ur minnet låt mig vaska
där fins mycket — mycket.
Kolet där som föll till aska
är det andra tycket.
En elektrisk stöt jag kände
när löjtnantens blickar brände
och det underliga hände
att jag blef betagen
själfva nyårsdagen.
Trettondagen var det slut,
flammeribehaget,

ty löjtnanten var ett krut
af det värsta slaget.

Se den lilla röda gnistan
där på tegelkransen,
flamman numro tre på listan
knep jag midt i dansen.
Bland den nobla balpubliken,
vid den brusande musiken
skönjde jag två himmelriken
i hans två pupiller.
lade ut mitt giller
och där stod han må ni tro
snärjd i kärleksgiller
hviskande om hem och bo
och skref vers som Schiller.
Ja det räckte nog ett år
förr'n jag löste bojan,
göt en liten afskedstår,
slog ur hågen kojan.

Se det svarta kolet där
börjar åter flamma —
ja det känns i hjärtat här
något likt detsamma.
Han var vidtberömd artist,
konst och godhet parad,
och min kärlek tror jag visst
var engång besvarad.
I mitt hjärtas kabinett
fins en skymt af ånger,
han har tecknat mitt porträtt
hundra tjugu gånger.
Tänk att låta honom gå,
det var allt för galet
när man redan trädt, hå hå,
in på trettitalet.

Nu har brasan brunnit ut,
falnat efter branden. —
Och så räckte jag till slut

gamle prosten handen.
Jovialisk gubben är,
dubbel under hakan,
men så öfverdådigt kär
i den unga makan,
stultar under skämt och prat
frömsint som en dufva,
tjugutusenens pastorat —
gubben är en grufva!
Hvad är lifvets poesi,
endast skymningsdrömmar.
Prosan oftast griper i
sina allvarstömmar.

AFTONFRID.

Lugnt på sitt läger
åldringen bidar
skuggornas seger,
stunden att dö.
Gloria, gloria!
Stormarna sakta,
englarna vakta
lockarnas snö.

Kvällsolen dalar,
vindarna hvila,
skogarnas salar
purprade stå.

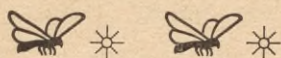
Gloria, gloria!
Strålarna blänka,
färgstoft de stänka
högt mot det blå.

Strömolnens flagor
sväfva i rymden
vackra som sagor,
hvita som ull.
Gloria, gloria!
Vikarnas vatten
somna till natten
svepta i gull.

Kyrkklockan klämtar
klangfullt i kvällen,

dagsljuset flämtar
trött sitt farväl.
Gloria, gloria!
Sabbaten randas,
fritt må du andas
bidande själ.

Dristigt du sträfvat,
manligt du kämpat,
modigt du lefvat
mödornas tid.
Gloria, gloria!
Snart får du sluta,
segerrikt njuta
aftonens frid.

NATTFÅGELN.

I parken kring villan där nattdaggen
glittrar

det sjunger och kvittrar,
gif akt!

Han lyssnar med undran till kvittret och
sången,

han känner sig fången
af tonernas mystiska makt.

En älskogsvarm taltrast med skälfvande
vingar?

Nej, vekare klingar
hans nattfågels kärleksmusik.

Dårande, trollande
sagodromvållande
djup och på växlingar rik.

En fink? Ingalunda — när nattstjärnan
vinkar

 då slumra små finkar

 i ro,

blott blommornas dofter från blomster-
rabatten

 i högsommarnatten

 kringsväfva så tyst deras bo.

Hvem sjunger så vekt, med så underbar
värkan?

 Ej siskan, ej lärkan.

 Kanhända en näktergal? Nej,

 drömmande, darrande,

 lockande, narrande

 sjunger en näktergal ej.

Han smyger från bädden så tyst utför
trappan

 Och insvept i kappan

 han lyss.

En skyddande rosenhäck spejaren döljer
när tjusad han följer
den sång honom lockade nyss.
Det kvittrar, det jublar, det darrar, det
spritte
af tonvågors glitter —
nattfågeln bland rosor han ser.
Flicka du lekande,
jodlande, smekande
sällsamt du rodnar och ler.

En svärmande yngling på gräsmattan
ligger
med blicken han tigger
en kyss.
I tonernas trollnät han fångas och snärjes,
ej skyddas, ej värjes
den frihet han skröt af helt nyss.
Att sommarnattlycka i fjärlhamn fånga
bland nattviolånga
är leende härligt och gladt.

Flicka du ömmande
skön som en drömmande
halfdunkel högsommarnatt.

Sjung du i jodlande drillar din lycka.
låt lifsglädjen smycka
din sång!

En afundsjuk suck genom löfgallret flyger
och lyssnaren smyger
till villan med dröjande gång.

Hans nattfågels toner för honom ej ljödo,
ej honom de bjödo
till kärlekens rosenberså.

Flicka, du tjusande,
sjung som en susande
vind öfver blommor och strå.

KURSAN.

Säg mins Ni »Kursan» — det originalet
från trettitalet
så lång och smal som en hummelstång?
Hon sålde spetsar och band och sammet,
men på programmet
i främsta rummet stod gummans sång.

Hon sjöng så vackert om hjärtesorgen
och »kursankorgen»
var rik på visor af tusen slag.

De unga svärmade omkring gumman
och hufvudsumman
var hennes visor i deras lag.

Hon var så vitsig, så glad och rolig,
så sommarsolig,
hon täljde sagor om troll och rå.
Visst stal hon litet från herrgårds köket
midt under stöket,
ett skålpund kaffe — ja kanske två.

En afton stal hon, den muntergöken,
af herrgårdsfröken
en silkeskrage, behändigt nog.
När granngårdsmor sa' att stöld var
syndigt,

hon svarte fyndigt:
»Jag stal ju inte, jag bara tog».

Hon var en klyftig, fast olärd kvinna,
natskaldinna,
som sjöng om kärlek och vänskapsband.
Hon sjöng om växlande mänskoöden,
om tro i döden.
och gjorde värserna efterhand.

I unga år blef hon grymt besviken
af Jöns i Viken,
som trolös tagit en annan mö.
Då hade Kursan i ungdomsvåren
fällt bittra tåren
och nästan trott att hon skulle dö.

Det var så grufligen länge sedan,
nu var hon redan
helt säkert inemot sjutti år.
Men nog besjög hon den lifsnovellen
till sena kvällen,
så full af färg, som den skett i går.

Hon smålog gladt, när det köptes nålar
och granna tvålar,
en karamell eller lakritsstång.
Hon lät tacksägelser rikligt svalla
och neg för alla
och sjög vid dörren sin afskedssång.

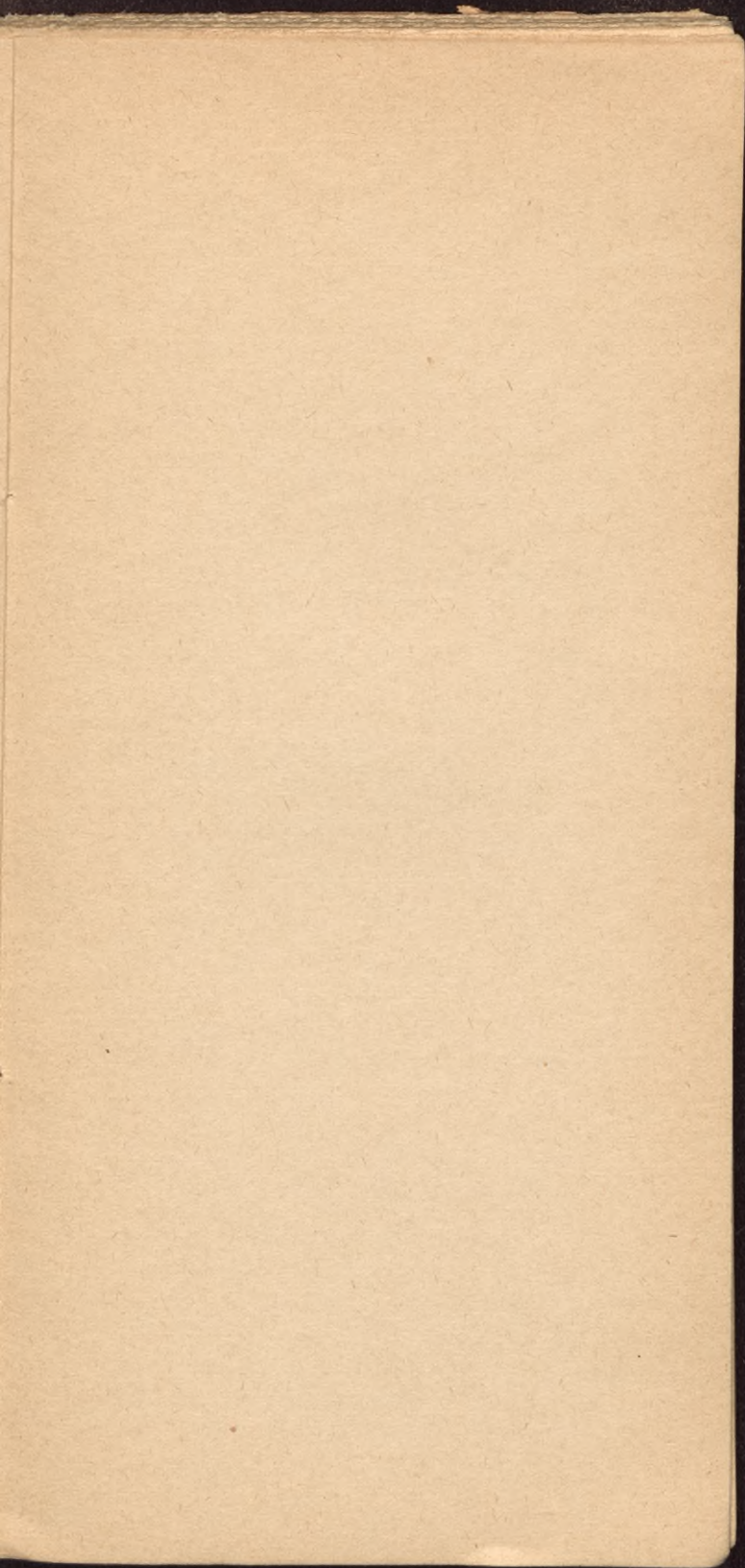
»Nu står jag färdig, nu skall jag fara
och kommer kanske ej mer igen.

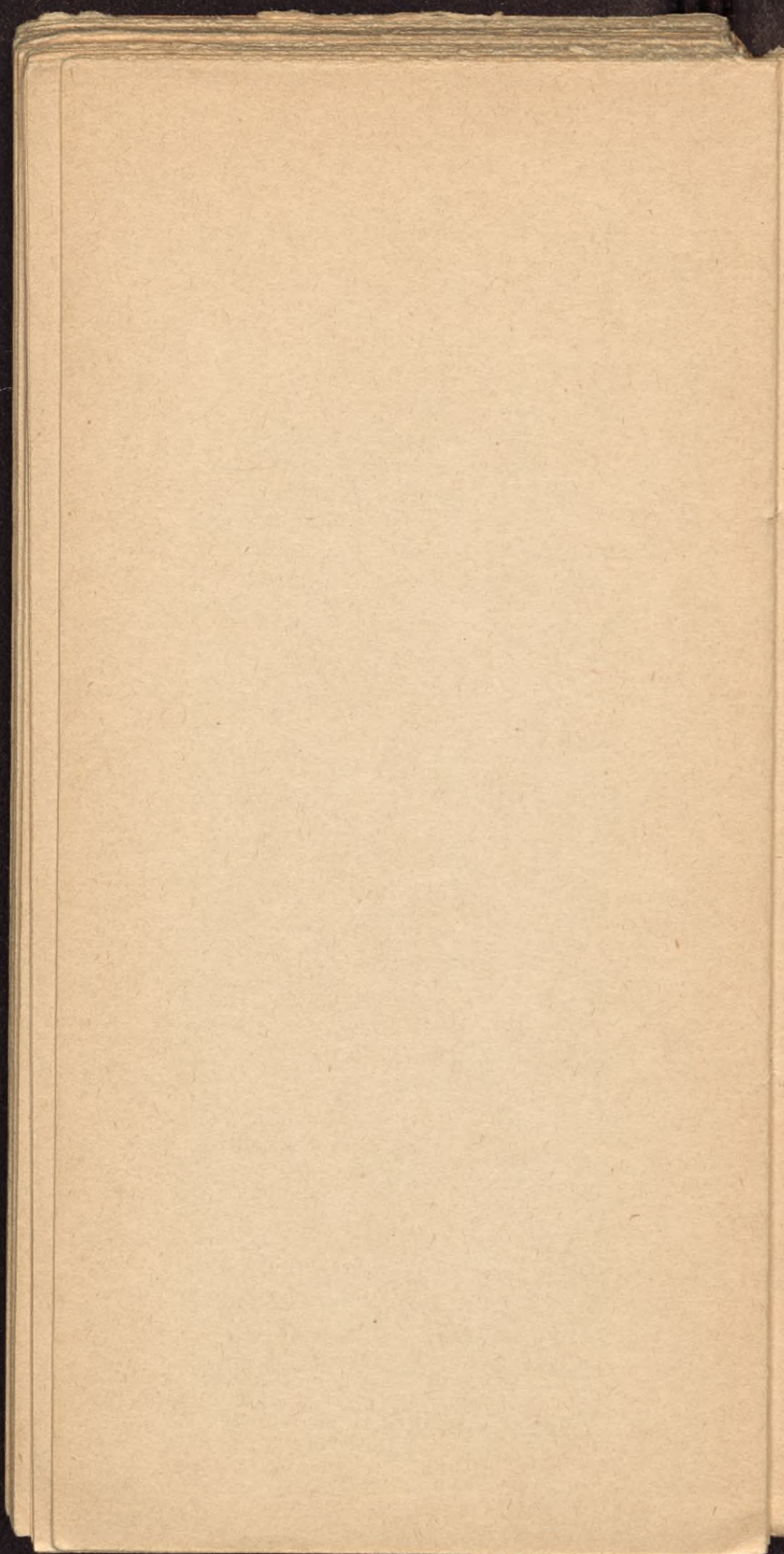
Farväl, farväl mina gossar rara!
Farväl, farväl min utvalda vän!
Hej hopp, nu spelar jag på mitt klavér,
i samma stund så kastar jag bort sorgen.
Jag skall aldrig, aldrig älska gossar mer
och nu vandrar jag med kursankorgen.»

Nu hvilar Kursan på kyrkogården,
den gröna bården
af torf och mossa har trampats ner.
Hon stal sig in ibland englaringen,
men ingen, ingen
kan hitta spåren af grafven mer.

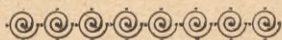
När midnattsmånen på drifvan skiner
och stormen hviner,

man hör den hänsöfnas sånger än.
Fast själen dväljes i högre zoner
gå Kursans toner
på kyrkogården ibland igen.

TILLFÄLLIGHETS
DIKTER.

FARVÄL.

När det band oss sammanknutit
du för alltid sönderbrutit
vill jag lyrans toner stränga,
vill jag sjunga ett farväl.
Sen må evigt stum hon hänga,
gärna må sin klang hon mista,
fritt må hennes strängar brista
såsom glädjen i min själ.

Dina mörka ögon glöda
när hon ler med läppar röda
när hon snärjer dig i näten
vid passionens afgrundsbrädd.

Och du störtar pliktförgäten
i den silkeslena snaran,
går besinningslöst mot faran
trolös, dårad och förledd.

Såg du hästens rimfrost blänka?
Såg du nordanvinden stänka
sina hvassa iskristaller
öfver fälten i vår nord?
Så med isig kyla faller
skiljeordet från din tunga,
så med hvässad dolkspets ljunga
dina hårda afskedsord.

Och i hjärtats djup de tränga,
att förr alltid utestänga

allt det leende och ljusa
som engång har bott däri.
Hvad som varit vill du grusa,
skymma som i aftonstunden
stjärnans glans på himlarunden
skymms af molnens draperi.

Hörde du engång vid stranden
vågens stönande mot sanden?
Såg du, hur kring upprördt vatten
vinden hven i raseri?
Då förstår du hur i natten
jag i namnlös sorg mig vridit,
hur jag kämpat, hur jag stridit
förrän stormen gått förbi.

Nu jag druckit lugnets nektar,
nu jag smekts af fridens fläktar

och till ljuflig sömn jag vaggats
för att aldrig vakna mer.
Allt, hvaraf mitt hjärta aggats
ligger stelnadt och förfruset.
Iskall jag i mänskobruset
konvenansens löje ler.

Hånfullt åt min dårskap ler jag,
I min tro på kärlek ser jag,
lyst af reflexionens fackla,
blott en ömklig parodi.
Barnatron du ref att vackla. —
Ingen lycka fins på jorden,
lögnens smink förgyller orden
kärlek, vänskap, harmoni.

Blott för dig, du förr så dyra.
nu jag strängat har min lyra,

sjungit sorgsna svanesången,
minnets döende farväl.
Lyran klingat sista gången,
gärna må sin klang hon mista,
fritt må hennes strängar brista
såsom glädjen i min själ.

BADLIF.
BREFFRÅN
MARIEHAMN.

Mitt herrskap!

Kom till Mariehamn

och bada bort er podager,
den lilla staden med detta namn
är oansenlig, men fager.
Här är så landtligt, men godt tillika,
här jama kattor och kråkor skrika,
här vandra hönsen omkring bland korna
och dammet lagrar sig högt på skorna.
Här trippa, lätta som pudervippor
de allra sötaste nippetippor.
Mitt herrskap kom till Mariehamn
och lämna tjänsten i herrans namn.

Här promenera helt comme-il-faut
i parkens dunkla alléer
parisersnobbar från topp till tå
med guldbeslagna pincenez.
Här stulta tanter i sidenkjolar
bland damer, granna som vådersolar,
med fyllda börsar och höga anor
och högst förfinade sällskapsvanor.
Mitt herrskap kom till Mariehamn
och bota gikten i neckens famn.

Här vankas biffar af calf och nöt
med gurkor, sås och potatis,
hvarenda afton serveras gröt
och *snömos* vankas här gratis.
Man kurtiserar och flammar värre,
på *tio* damer fins blott *en* herre.
Att offret delar helt samvetsenligt
sitt arma hjärta, är ögonskenligt,
men sönderdeladt i tiosviten

blir hvarje del mikroskopiskt liten.
Ja, mina damer, gudnås så visst
det gifs i lifvet så mången brist.

Här spelar dagligen en musik
som alla hjärtan bedårar,
det fins ej en bland vår badpublik
som icke röres till tårar.
Och baden äro så himlaljufva
för reumatism, för katarr och snufva.
En riktig trollkonst det är att gnida
så genomväl som Sofi och Ida,
den så behandlade får en lisa
som alla badgäster samfäldt prisa.
Vår badsäsong är en sinekur,
man äter, dricker och tar en lur.

Här glida slupar kring fjärd och haf
med hvita segel som svälla.

Förliden söndag så bar det af
med lilla ångaren Stella
till Kastelholms gamla slottsruiner
där spöken hviska och vinden hviner,
där under hvalfven ett eko klagar
från stackars Eriks förnedringsdagar,
där sagominnen om bragd förkunna
från tider längesen hädansvunna,
där bräckta muren är märkt med blod
af krigarära och mannamod.

Den elfte, eller så ungefär,
bjöds hela sommarpubliken
att dricka kaffe på Langeskär,
dit följde också musiken.
Först var det mulet, sen blef det soligt,
man kokte kaffe man brygde blålar
höll varma tal och drack glada skålar.
Tre fotografer försökte kuppen
att porträttera den glada gruppen,

ty taflan var till den grad pikant
i kvällbelysning vid bärgets brant.

Man lekte »senaste paret ut»
och lyfte kjolarna korta,
Man sprang förtvifladt och sjöng till slut:
»aj aj, mitt hjärta är borta.»
Ett fåtal herrar man såg i ringen,
ja understundom fans nästan ingen,
men roligt var det ändå att svänga
fastän man slet både sko och känga
och om man föll mot den stygga stenen,
så kom man hastigt igen på benen.
Det var förtjusande allt det där
ja hej och hoppsan för Langeskår.

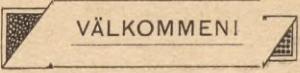
Kanhända lades små silkesnät
försåtligt ut för »den vissa»,

man får ej säga hvad man ej vet
och vågar alls icke gissa.
Kanhända talades ögonspråket,
det märktes ej under kaffebråket
och om man närde en liten flamma
man höll den hemlig för tant och mamma.
Slikt kan ju hända och händer dagligt,
men herre Gud, hvad det är behagligt.
Ja flickor, lämnen er jungfrubur
här bjudes genast en underkur.

Hvarenda torsdag man svänger om
I stora brunnshussalongen
där läppar hviska: min sköna kom
och lät mig hålla er fången!
Kom, låt oss svänga i valsens yra,
ty ungdomsstunderna äro dyra.
Kom, låt oss hvirfla i glädtig polska
och under dansen vår glädje tolka.
Blif min i inklinationsfransäsen,

ni graciösa och täcka väsen.
Så junikvällarna hastigt fly
och glädjen stiger mot himlens sky.

Här ses ej flärd och koketteri,
ej lyx i någonslags skepnad.
En landtlig oskuld man lefver i
som slår en främling med häpnad.
Nej Gud bevars, ingen flirtation
som kunde stöta den goda ton,
mot sådant går man beväpnad.

VÄLKOMMEN I

VÄLKOMMEN I

I Mariehamn är lust och lif och glam.
Kommen alla hit, hallå, hallå!
Hvarför sitta där i stadens kvalm och
dam?

Några hundra mark låt gå, låt gå!

Lifvet här är roligt,
vädret ständigt soligt
i Mariehamn, tro mina ord
Åtti mark för maten
fast vi tömma faten
och då inberäknas smörgåsbord.

Toiletten enkel, stämningen charmant,
sällskapstonen chic och comme-il-faut.

Varma bad serveras snabbt och samvets-
grant,

kommen alla hit hallå, hallå!

Rum här fins att hyra,
inte alltför dyra,
segelslupar finnas i parti.

Och när vinden vänder
understundom händer
att i slupen sker ett frieri.

Badmusiken spelar muntrande ibland,
vill ni höra på: hallå, hallå!
bättre än i Hangö och i Villmanstrand,
i Nyslott och Kuopio också.

Här i staden fins det,
var så god och mins det,
ett vådligt stilig damkafé.

Tror ni när jag skrifer
att jag öfverdrifver, —
kom då till Mariehamn och se.

Vackra flickor fins här, verklig rosen-
krans,

kom och se på dem: hallå, hallå!
Gången fjäderlätt som i en elfvadans,
blicken smäktande och himmelsblå.

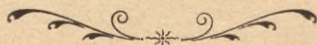
Hjärtan silkesmjuka,
litet längtanssjuka,
kinder röda såsom hafskorall.
Får ni ej en flamma,
nå det gör detsamma,
kom och bada här i alla fall.

Lider ni af reumatism och styfva ben
så välan, kom hit: hallå, hallå!
Efter sjunde badet kan ni stulta ren,
efter femtonde i dansen gå.

Eller om ni märker
att er hjärta värker
så kom hit, här finnes hjärtebot.
Är ni kort om näsan
eller trött af resan
fins här medel äfven däremot.

Herrar finnas här i många dussintal
riktigt stiliga : hallå, hallå!
Vitsa kunna de och hålla fina tal,
kurtisera kunna de också.

 Kommen flickor rara,
 låt all tvekan fara,
här är idel leenden och skämt.
 Af det glada pratet
 kanske resultatet
blir . . . nåja — man vet ej så bestämt.

KOM!

Anna, räck mig handen, att din fot ej
slintar,
låt oss segla långt, långt från Mariehamn!
Långt, där vågor svalla bortom Kobba
klingtar
och där skummet vaggar slupen i sin
famn.

Se hur molnen svänga
vridna som spiraler,
där de röda hänga
öfver skogens krön.

Låt oss glömma nöjen, badhuslif och
baler,
när naturen vinkar öfvermäktigt skön.

Anna, vill du lyssna till min dolda saga?
Tyst, du kan ju höra mina pulsar slå!
Med en mystisk trollglans dina ögon
draga

så min tanke tvingas att i cirkel gå.

Hör du seglen prassla,

hör du böljor fräsa?

Dina lockar trassla

sig för vindens lek.

Svaret på min fråga kan jag tydligt läsa,
dina blickar glänsa, fast din kind är blek.

Skönt att vara fjärran ifrån badhusparken
där så många blickar spejande oss se.

Tack du smäckra farkost, du är Guda-
arken,

där i sagoskimmer framtidsdrömmar le.

I den gröna strimma

som vår farkost plöjer

blott najader simma

spejande omkring.

Om på sträckta vingar ejderfågeln dröjer
spanande i höjden, det gör ingenting.

Ingen bör få aning om vår tysta lycka,
ingen af de många i Mariehamn.
Endast här i slupen vill din hand jag
trycka,

hemligheten döljs i salta vågors famn.

När min arm jag smyger
kring ditt lif i dansen
och minuten flyger
stormande förbi,

då kan ingen ana att i törnekransen
just din bild, min Anna, fylt min fantasi.

Det är just det ljufva, att ej någon anar
midt i badsåsongen att vi mött hvarann,

och hur lystet än publikens öga spanar,
i vår dolda saga ingen forska kan.

Anna, räck mig kinden
medan slupen vänder,
låt ej endast vinden
ge dig kyss på kyss.

När vi åter nalkas mänskofyllda stränder,
hviska då till ingen det jag hviskat nyss.

TILL
HJALMAR
FREY,

som sjöng vid Kimito
ungdomsförenings fest
18²⁴/198.

Tonerna svalla, tonerna brusa,
tonerna dallra djupt i vår själ,
Tonkonstens genier småle så ljusa,
sorger och missmod hviska farväl!
Högt öfver jordlifvets blytungas schakt
känslorna lyftas vid tonernas makt.
Tack, du förstått oss! Hjälps åt de unga
ville du sjunga,
mura vår byggnad i tonvågors prakt.

Ja du har murat älskliga sånger
in i vår nya samlingslokal,
Tacksam skall minnet tusende gånger
inom dess murar elda vårt tal.
Sångernas genljud i murarna gå —
Tack, du har bragt oss det skönaste strå,
sjungit oss samklang, sjungit oss lycka.
Käckt må vi rycka
framåt mot målet i ljusnande blå.

Sjöng du i höga marmorpalatser
enkel och flärdfri sången dock ljud,
sjöng du på hemlandets skymdaste
platser
samma förtrollande njutning du bjöd.
Tack att du räckt oss i vänskap din
hand,
tack att du sjöng på vår grönlädda
strand!
Nu, fastän motgångars törnen oss stungit,

tonerna sporra till kamp — du har
sjungit
hjärtan du tvungit,
tändt våra själar med toner i brand.

KIMITO
UNGDOMSFÖRENINGENS
SÅNG
TILL
MODERSMÅLET.

Hvad är det som skönast tonar och
klingar,
som värmer vårt hjärta och smeker vår
själ,
som ger våra handlingar örnevingar,
som aldrig, nej aldrig vi bjuda farväl,
som högst vi ära
hvert ödet än må leda vår stråt?
Du kära, kära,
du klingande språk, du svenska språk.

Vi räcka hvarandra stödjande handen
i tättslutna ringar för heliga värf,

och väcktes den engång, värksamhets-
anden
vi offra med glädje vår sparade skärf.
En borg vi bygga,
för hoppets farkost en vaksam båk,
där bo vi trygga,
du klingande språk, du svenska språk.

Må bygdernas ungdom samlas i klunga
för gagnande bragder och högstämda
mål.
Det tillhör de unga, de varma unga
att bränna hvart motstånd på flammande
bål.

Hell den förening
som bringar fädren sin hyllningsgård
i ädel mening
till minnenas helgd vid hemmet härd.

Bland arf vi fått är det fädernearfvet
vårt modersmål dyrast, vi älska det vi,

väl smyga sig missljud i tidehvarfvet, —
men plikternas kraf få ej flätas däri.

I furornas toppar
det sjunger om plikter vid stormarnas il,
när vårbäcken hoppar
i toner fram mellan al och pil:

»Jag sorlar, jag sjunger bland mossa och
ljung,
jag känner mig stolt som en vidtfrejdad
kung.
Och möter jag klippor och block i min
gång
jag dansar däröfver med brusande språng.
I endräkt vi segra, men tvedräkten
splittrar,
och byggnaden störtar om grunden för-
vittrar.

Mitt fräsande skum drifver kvarnarnas
hjul

och malar den säd, som nyss svajade
gul.
Blott fullmogen närande guldsäd jag
mal.
En guldsäd med kärna, ej maskstungna
skal,
en säd som kan utsås i gårdar och
bygder,
som växer i visdom och mognar i dygder.

Jag kullvräker fördomens riggade slup,
vidskepelsen dränks i mitt fraggande djup
På högblåa vågor jag vaggar den båt,
som lastad med kunskapen heter: Fram-
åt.
Följ med, ja följ med, jag är nutida
strömmen,
som drifver din farkost mot framtida
drömmen.

Mitt språk är så vårfrisk, mitt språk är
så godt,
jag bytte ej bort det mot hafskungens
slott.

Mitt bäckspråk jag sorlat i tusende år
och därför min hängifna kärlek det får
Men anar jag snaror och smygande
ränker,
de onda försåt i min bölja jag dränker.»

Så vårsbäcken sjunger när fram han
brusar
och ungdomen lyss till des manande
sång.

Den visan i barrskogens kronor susar
när vinden drar fram på sin nattliga
gång.

Naturen är det
som lär oss att älska vårt modersmål.
och vakta gärdet
mot smygande gift och förintelsens bål.

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET
UMEÅ

SÄLJES TILL FÖRMÅN
FÖR KIMITO UNGDOMS-
FÖRENINGENS BYGGNADS-
FOND ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖